

Information från

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Översvämning

Så skyddar du dig och din fastighet

Klimatförändringar bidrar till ändrade nederbördsmonster och högre vattennivåer längs med kust, sjöar och vattendrag. Med ett förändrat klimat ökar risken för översvämning.

I Västmanlands län har vi hittills varit förskonade från översvämningar med stora konsekvenser på samhället, men även vid mindre översvämningar kan de materiella skadorna bli omfattande.

Översvämningar kan ge stora konsekvenser på samhället med skador på bebyggelse, vägar och störningar i avloppshantering, el- och vattenförsörjning.

Som fastighetsägare har du det huvudsakliga ansvaret för att skydda din egendom mot översvämningar. För att minska risken för skador är det därför viktigt att du vet hur du kan förbereda dig och skydda din fastighet.

Här kan du läsa om vad du kan göra före, under och efter en översvämning och vilket ansvar samhället och du som fastighetsägare har för att förebygga och hantera översvämningar.

KLIMATANALYS VÄSTMANLANDS LÄN

En stigande medeltemperatur medför ökad och mer intensiv nederbörd. Redan idag kan skyfall inträffa, men såväl frekvensen som regnmängderna förväntas öka i framtiden.

Enligt SMHI:s klimatscenariotjänst bedöms årsnederbörden och den maximala dygnsnederbörden öka till år 2100. När både nederbörd och temperatur ökar leder det till att flödena i vattendrag och sjöar förändras.

Tillrinningen till vattendragen kommer att öka vintertid. Sommarmånaderna kommer däremot att få lägre vattenflöden.

Så här skyddar du dig

1 Före

- Kontrollera din försäkring.
- Förvara värdefulla föremål på en säker plats.
- Vid förvaring i källarförråd, placera sakerna minst 50 centimeter över golvet.
- Gör rent i hängrännor, stuprör, dräneringsrör och brunnar.
- Plantera gröna ytor, växter och träd som suger upp vatten. Ett vuxet träd kan ta upp flera hundra liter på en dag.
- Se till att marken lutar bort från huset och led bort vattnet.
- Kontrollera att ditt dag- och dräneringsvatten är separerat från ditt spillvatten och att det är kopplat till rätt ledning i gatan.
- Källardränning och spygatter (brunn) i källartrapp/garagedfart bör pumpas. Backventil ska finnas i pumpen som skydd.
- Kontrollera att källarfönster är täta så att inget vatten kan rinna in.
- Installera en backventil på utgående spillvattenledning eller installera en avstängningsbar golvbrunn, plugga för ledningar till tvättställ och vattentäta lock över toaletten.
- Prata med dina grannar om översvämningsrisker. Hur kan ni hjälpas åt?
- Följ väderleksrapporten på www.smhi.se där även vädervarningar framgår.

2 Under

- Flytta fukt känsliga föremål till en säker plats.
- Stäng av elen i de översvämmade lokalerna. Se dock till att eventuell dräneringspump inte stannar.
- Undvik att gå i vattnet utan vattentäta stövlar. Det kan finnas bakterier i vattnet som gör dig sjuk.
- Tryck ner en filt i golvbrunnen och lägg en rejäl tyngd ovanpå.
- Pumpa eller ös ut vatten så fort som möjligt och vädra.
- Tvätta händerna noga efter kontakt med inträngande avloppsvatten.
- Fotografera skadorna i källaren för skadeanmälan.
- Om du kör bil, undvik översvämmade vägar och parkera inte på översvämningshotad mark.

3 Efter

- Kontakta ditt försäkringsbolag.
- Släng ingenting innan du har kontaktat ditt försäkringsbolag.
- Fota skadorna efter översvämmningen.
- Spola av väggar och golv (innan det torkat) för att underlätta efterkommande saneringsarbete.
- Ställ en avfuktare i de fukt skadade utrymmena så fort som möjligt.
- Spara alla kvitton.
- Kontrollera att dricksvattnet kan användas utan att kokas.

Samhällets och ditt ansvar

Räddningstjänst

Räddningstjänsten har ett ansvar att agera vid olyckor när kriterierna för räddningstjänst uppfylls, det vill säga när stor egendomsskada riskeras eller fara för liv föreligger. Det är därför inte säkert att räddningstjänsten har möjlighet att prioritera en enskild fastighet i en översvämningsituation. Därför är det extra viktigt att du som fastighetsägare är medveten om riskerna för din fastighet och hur du kan agera före, under och efter en översvämmning.

Kommun

Kommunen ansvarar för mycket av den fysiska planeringen av samhället. Kommunen tar exempelvis fram detaljplaner som anger hur ett begränsat område i en kommun ska bebyggas. I detaljplanen beskrivs hur mark- och vattenområden får användas. Här tar kommunen hänsyn till om marken är lämplig för bebyggelse, och byggplanerna ska utformas för att minska risken för översvämmningar.

Kommunen ansvarar för hantering av dagvatten i sin roll som VA-huvudman. Ledningsnäten är dimensionerade för normala flöden. För att hantera höga flöden använder man till exempel öppna system så som diken och dammar för trög avledning. Kommunen ansvarar för avloppsledningarna utanför fastigheten i sin roll som VA-huvudman. Dessa ska vara väl underhållna och dimensionerade för normala regn.

Stat

Staten ansvarar i första hand för förebyggande samordning, kunskapsförmedling och forskning. Länsstyrelsen tillsammans med andra myndigheter driver på arbetet med att minska samhällets sårbarhet inför extrema väderhändelser. Länsstyrelsen granskar bland annat kommunens detaljplaner utifrån översvämningsrisker samt samordnar länets krishantering vid stora samhällsstörningar.

Fastighetsägare

Som fastighetsägare ansvarar du för att ta hand om nederbörden som faller på din fastighet samt vidta förebyggande åtgärder för att skydda den mot översvämmning. Du ansvarar även för att fastigheten är rätt ansluten till ledningsnätets förbindelsepunkt om sådan finns.

Kan din fastighet drabbas?

Om du är intresserad av hur olika områden i Västmanland län kan påverkas av olika typer av översvämmningar kan du använda Länsstyrelsens kartjänster. Där finns information om höga flöden längs större vattendrag. Din kommun kan också ge mer information om riskerna i ditt område.

En tomt ska hållas i värdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen inte uppkommer.
Plan- och bygglagen, 8 kap 15 §.

Vill du veta mer?

Länsstyrelsen i Västmanland

www.lansstyrelsen.se/vastmanland

<https://www.lansstyrelsen.se/vastmanland/om-oss/vara-tjanster/karttjanster-och-geodata.html>

Länsstyrelsens användarvänliga karttjänst, välj Hälsa och säkerhet

<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=7807aad2ab547798a2918cf2433c0f3>

Krisinformation.se

Din ingång till myndigheternas krisinformation.

www.krisinformation.se

Råd till privatpersoner

Förbered dig för översvämning

www.msb.se/sv/rad-till-privatpersoner/naturolyckor/oversvamning/

KONTAKT

Länsstyrelsen i Västmanlands län
Tfn: 010-224 90 00 (vxl)
www.lansstyrelsen.se/vastmanland

Besöksadress:
Västra Ringvägen 1
721 86 Västerås

Postadress:
Länsstyrelsen i Västmanlands län
721 86 Västerås

Foton: Johnér bildbyrå där inget annat anges